

**«Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының « Қостанай қаласы
білім бөлімінің № 5 «А» мектеп-гимназиясы» КММ**

Бекітілген

Педагогикалық кеңестің шешімімен

26.08 № 1 хаттама, 2022 ж.

Мектеп-гимназия директоры

Сапанова Г. А.

**«Бастауыш мектептегі оқу-тәрбие процесіне
қосымша білім беруді интеграциялау»
тақырыбы бойынша эксперименттік алаң
бағдарламасы**

Қостанай қ., 2022

1. Эксперимент тақырыбын негіздеу

Тақырыптың өзектілігі.

Адамның білімі пәндік біліммен емес, оның отандық және әлемдік мәдениеттің дәстүрлеріне, қоғамда белсенді әлеуметтік бейімделуге және тәуелсіз өмір тандауына, өзін-өзі тәрбиелеуге және өзін-өзі жетілдіруге қабілетті қазіргі құндылықтар жүйесінде бағдарланған тұлға ретінде жан-жақты дамуымен анықталады. Сондықтан мектептегі білім беру процесі белгілі бір білім, Дағдылар мен дағдыларды беруге ғана емес, сонымен бірге баланың әр түрлі дамуына, оның шығармашылық мүмкіндіктерін, қабілеттерін және бастамашылық, көркемөнерпаздық, қиял, жеке тұлға сияқты қасиеттерін ашуға, яғни адамның даралығына қатысты барлық нәрсеге бағытталуы керек.

№ 5А мектеп-гимназиясының миссиясы

Қазақстандық білім берудің даму үрдісі білім берудің негізгі құрамдас бөлігі ретінде адам дамуы идеясына бағдарланған қазіргі заманғы білім беру практикасының негізгі бағыты ретінде дәстүрлі авторитарлық педагогикадан гуманистік педагогикаға көшуге әкелді. Білім берудегі гуманистік көзқарастың айрықша ерекшелігі-адамның даралығына, оның жеке басына ерекше назар аудару, тәуелсіз сыни ойлауды саналы түрде дамытуға нақты бағдар беру.

«Даралық» ұғымын біз дәстүрлі түрде бірегейлікті, көпжақтылықты, үйлесімділікті, табиғилықты және іс-әрекеттің жеңілдігін баса көрсететін адам көріністерінің бірегейлігі ретінде қарастырамыз. «Тұлға» ұғымына біз қарым-қатынас пен саналы шығармашылық іс-әрекеттің субъектісі ретінде адам тұлғасы туралы хабардарлықты енгіземіз.

Біз әр балаға психологиялық қауіпсіздік сезімін, білім беру процесіне жеке қосылуды, бала мен ересек арасындағы серіктестік - ынталандырушы қарым-қатынасты қамтамасыз ету деп түсінетін ізгілендіру идеялары №5 «А» бастауыш мектебі мемлекеттік білім беру мекемесінің миссиясын айқындады.

Әр баланың даралығын ашу, оның дамуына көмектесу, өзін көрсету, әлеуметтік әсерлерге селективтілік пен төзімділік, Өмірде өзін-өзі анықтау, шығармашылық қызмет, білім алуды жалғастыру қабілеті.

Білім берудің гуманистік принциптеріне негізделген тұлғаға бағытталған оқыту үшін жағдай жасау

Балалардың коммуникативті-сөйлеу, толерантты және тілдік дамуын жүзеге асыруға жағдай жасау. Жеке тұлғаның патриоттық және азаматтық қасиеттерін тәрбиелеу.

Мектептің болашағы сырттан келетін ақпаратты талдай және бағалай алатын және соның негізінде саналы шешімдер қабылдай алатын, оларды өмірге әкелудің лайықты жолдарын таба алатын баланың жеке басына байланысты.

№ 5А мектеп-гимназиясының МТБ: қосымша білім беру сабақтарын өткізуге арналған бос үй-жайлардың болмауы немесе шектеулі кеңістігі. Атап айтқанда, ғылыми үйірмелер, шығармашылық бірлестіктер, спорттық іс-шаралар. Бұл білім алушылардың қосымша біліммен жеткіліксіз жұмыспен қамтылуына әсер етеді.

Нәтижесінде мектептің білім берудің толықтығы принципіне негізделген өз қызметінің түбегейлі басқа функционалды моделін құру қажеттілігі туындайды, яғни балалардың мектептегі және қосымша білімі тең құқылы, бірін-бірі толықтыратын компоненттерге айналады, осылайша әр баланың толыққанды жеке дамуы үшін қажетті бірыңғай білім беру кеңістігін жасайды. Білім берудің екі түрін де интеграциялау қажеттілігі қазақстандық қоғамның дағдарыстық құбылыстары аясында асоциалды мінез-құлықтың барлық түрлерінің апатты өсуі болғандығына байланысты. Балалар арасындағы шиеленісті, төзбеушілікті, агрессивтілікті төмендетудің шұғыл қажеттілігі сезіледі. Ол

үшін бірінші кезекте балаларға педагогикалық ықпалды арттыру, олардың әлеуметтік пайдалы іспен айналысуын арттыру қажет.

Жалпы алғанда, бастауыш және қосымша білім бір-біріне болмауы керек, өйткені жеке-жеке олар біржақты және төмен, яғни білім баланың қажеттіліктері мен мүдделерінің барлық байлығында толыққанды дамуын қамтамасыз ететін жан-жақты болуы керек. Ең бастысы, балаларды қосымша білім беру жүйесіне тарту олардың өмір салтын өзгертеді, балалардың өмірін жаңа әлеуметтік байланыстармен, мүдделермен, құндылықтармен, өмірлік бағдарлармен байытады. Сондықтан балаларға қосымша білім беру толыққанды жалпы білім берудің қажетті құрамдас бөлігі болып табылады. Қосымша білім беру өзінің әлеуетін толық іске асыру үшін бүкіл педагогикалық жүйенің нақты және үйлесімді жұмысы қажет. Сондықтан мұғалімдер үшін бір - бірінің мәселелерін білу және түсіну өте маңызды-балаларға қосымша білім берумен кәсіби түрде айналысатындар және мектепте пәндік оқытумен байланысты адамдар.

Балалардың мүдделері мен таланттарын дамыту үшін жағдай жасауға бастауыш сынып мұғалімі, балалардың мүдделерін жақсы зерттеуге, әрқайсысына жеке қолдау жолын табуға, баланың жеке басын қалыптастыруға кедергі келтіретін мәселелерді жеңуге мүмкіндігі бар сынып жетекшісі үлкен үлес қосуға арналған.

Осылайша, бастауыш білім берудің оқу-тәрбие процесіне қосымша білім берудің интеграциясының оң жақтарын күтуге болады

- жалпы, қосымша және бастауыш білім беруді интеграциялау балаларға қосымша білім беруді жаңа сапалы деңгейге көтеруі мүмкін;

- сабақтан тыс жұмыстар бойынша қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру барысында бастауыш мектеп түлегінің портреті қалыптастырылады және толықтырылады;

- оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекетінің нақты нысандарын іске асыру арқылы балаларды жұмыспен қамтуды ұйымдастырудың қосымша мүмкіндіктері пайда болды; уақытты ұтымды пайдалану дағдыларын, қоғамдағы мінез-құлықты, балаларды белсенді қоғамдық өмірге баулу дағдыларын қалыптастыру; баланы сапалы әлеуметтік өзін-өзі анықтауға дайын тұлға ретінде тәрбиелеу.

Балалардың бастауыш және қосымша білімі тең құқылы, бірін-бірі толықтыратын компоненттерге айналуы мүмкін және осылайша әр баланың толыққанды жеке (тек интеллектуалды емес) дамуы үшін қажетті біртұтас білім беру кеңістігін құра алады. Мұндай жағдайда мектеп оқушылардың дамуындағы интеллектуалды ауытқуды жеңе алады және олардың қоғамға сәтті бейімделуіне негіз болады.

Қосымша білім беруді оқу-тәрбие процесіне табысты интеграциялау нәтижелеріне мүмкіндік береді:

оқу іс-әрекетінің мазмұны мен формаларын байыту;

- тәрбие, оқыту және даму процестерін жақындастыру;
- қызығушылық сабақтарына қосу арқылы білім алушыларға өзінің жеке бағытын таңдауға нақты мүмкіндік беру;
- балалардың өз оқу іс-әрекетіне деген тұрақты қызығушылығы мен уәждемесін қалыптастыру;
- білім алушылардың қабілеттеріне сәйкес жетістікке жетуі үшін жағдай жасау;
- оқушылардың әлеуметтік бейімделу және кәсіби өзін-өзі анықтау мәселелерін шешу.

Бастауыш және қосымша білім берудің интеграциясы зерттелетін материалдың тақырыбын сөзсіз кеңейтеді, құбылыстарды терең талдау мен жалпылау қажеттілігін тудырады.

Интеграцияның бағыты әртүрлі. Педагог қызметкерлердің білім беру бағдарламалары білім, білік пен дағдыларды берудің дәстүрлі модельдері емес, жеке тұлғаны дамытудың педагогикалық технологиялары және дарынды және әдеттегі қабілеттерін көрсететін өзін-өзі жүзеге асыру механизмін қалыптастыру болып табылады.

Қосымша білім беру қызметтері сабақтарында алған шығармашылық қабілеттерін балалар негізгі сабақтарда белсенді қолданады.

Мұндай интеграцияланған сабақ балаларға идеялар мен алған білімдерімен алмасуға, ойлауға, салыстыруға, өлшеуге, білуге мүмкіндік береді; сөйлеуді дамытады. Негізінен-әркім үшін қызықты болатын таным саласын таңдау.

Жоғарыда айтылғандардың бәрінен мектептің оқу-тәрбие процесіне қосымша білім берудің интеграциясы мектеп оқушыларының қоршаған өмірге эстетикалық көзқарасын қалыптастыруға, рухани бай, эстетикалық тұрғыдан білімді, білімді тұлғаны тәрбиелеуге, көркемдік-бейнелі ойлауды қалыптастыру, сезімдер ауқымын кеңейту, шығармашылық қиял мен қиялды дамыту, басқалар бойынша білім деңгейін арттыруға ықпал етеді сондай-ақ балаларды жұмыспен қамту, жеке мотивацияны дамыту және оқушылардың мүдделерін қанағаттандыру мәселесін шешеді, оқу процесіне интеграцияланған қосымша білім беруді дамыту оқушылардың ғана емес, тікелей педагогтардың да өзін-өзі толық жүзеге асыруына мүмкіндік береді. Егер мұндай тәсіл сақталса және дамитын болса, онда өсіп келе жатқан адамның жеке дамуына ғана емес, сонымен бірге баланың белгілі бір өмір салтын қалыптастыруға да әсер ететін қосымша және бастауыш білім берудің педагогикалық әлеуеті артады.

Сондықтан жаңа білім беру стандарттарын енгізуді, баланың жеке басын дамыту мүддесінде кадрлық, ғылыми - әдістемелік, материалдық - техникалық әлеуетті оңтайлы пайдалануды ескере отырып, білім беру ұйымдарының әртүрлі түрлерін интеграциялау (өзара байланыс, өзара іс-қимыл), білім беру сапасын жанартуды оңтайландыру мәселелері өзектілікке ие болады.

Маңызды міндеттердің бірі мектептердің қосымша білім беру ұйымдарымен, дарынды балаларға арналған басқа да білім беру ұйымдарымен шарты немесе келісімі негізінде ынтымақтастық деп аталуы керек, бұл сонымен қатар балалардың негізгі және қосымша білім алуын жақындастыруға ықпал етеді. №5 «А» мектеп-гимназиясының балаларға қосымша білім беру ұйымдарымен және дарынды балаларға арналған ұйымдармен шығармашылық және іскерлік байланыстарының арқасында түрлі бұқаралық іс-шаралардың: Мерекелер, жарыстар, концерттер, көрмелер, олимпиадалар және т. б. мазмұны мен дайындық деңгейін жақсартуға болады.

Мұндай ынтымақтастық жұмыс жоспарларын үйлестіруге, оқушылардың жеке басының мүддесі үшін балалардың қосымша білім беру мектептері мен мекемелерінің мүмкіндіктерін ескеруге мүмкіндік береді. Пән мұғалімдерімен, сынып жетекшілерімен, қосымша білім беру мұғалімдерімен шығармашылық ынтымақтастық бірдей маңызды: барлық проблемаларды (тәрбиелік, дидактикалық, әлеуметтік, жалпы мәдени) бірлесіп талқылау тек әдістемелік бірлестіктер, педагогикалық шеберханалар құруға ғана емес, сонымен қатар кәсіби байытуға ықпал ететін бірыңғай педагогикалық ұжым құруға мүмкіндік береді.

Қосымша білім беру мұғалімдері өздерінің авторлық бағдарламаларын әзірлеу кезінде оның қосымша білім беру бағдарламасының мазмұнымен байланысты болуы мүмкін оқу пәндерінің мазмұнымен танысуы керек. Бұл пән мұғалімдерімен бірлескен шығармашылық жұмыс үшін жақсы негіз бола алады. Осы бірлескен жұмыстың мақсаты-балалардың таным мен шығармашылыққа деген ынтасын дамыту, оқушылардың жеке өзін-өзі анықтауына ықпал ету, олардың өмірге бейімделуі, салауатты өмір салтына баулу.

Осыған байланысты балалардың бастауыш және қосымша білім беруінің интеграциясы МЖМБС талаптарын іске асырудың маңызды шарты болып табылады.

Қосымша білім беру ұйымдары мектепке жаңа стандарттарды жүзеге асыру үшін көп нәрсе бере алады, атап айтқанда:

- бастауыш білім беру МЖМБС талаптарына және әлеуметтік тапсырысқа сәйкес білім беруді ұйымдастыру мақсаттарының, мазмұнының, нысандарының толықтырылуын

қамтамасыз ететін білім беру жүйесінің неғұрлым ұтқыр бөлігі ретінде интеграциялау мүмкіндіктері;

- жеке және мета-пәндік нәтижелерге бағдарланған баланың жеке білім беру бағытын құру мүмкіндігі;

- балаларға қосымша білім берудің тар бағыттарындағы, шығармашылық қызмет салаларындағы (көркем, спорттық, ғылыми-техникалық, әлеуметтік және т. б.) мамандар;

- қосымша білім беру және сабақтан тыс қызмет бағдарламаларын сапалы іске асыру үшін материалдық-техникалық база;

- білім беруге әлеуметтік тапсырысты зерделеу және қалыптастыру, бұл өз кезегінде баланың жеке бағытын құруға, білім берудің жеке нәтижелерін іске асыруға мүмкіндік береді;

- бастауыш және қосымша білім беруді интеграциялау процестерін әдістемелік қолдау, жеке маршруттарды іске асыру, Мета-пәндік және жеке нәтижелерге қол жеткізу және т. б.;

- балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытудың бірегей педагогикалық технологиялары;

- дарынды балаларды және басқа да ерекше санаттағы балаларды қолдау мүмкіндіктері (қиын, мүмкіндігі шектеулі балалар);

- қоғамда, балалардың әлеуметтік шығармашылығында жұмыс істеу мүмкіндіктері;

- балалардың демалыс уақытын тиімді ұйымдастыру.

Осылайша, бұл жоба бүгінгі күннің негізгі мәселелерін шешуге мүмкіндік береді:

барлық балалардың тең мүмкіндіктерін қамтамасыз ету;

өзіндік сындарлы жұмыс дағдылары мен дағдылары бар білім алушының жаңа түрін қалыптастыру балаларда оқу пәндеріне ғылыми және танымдық қызығушылықты қалыптастыруға көмектеседі.

Бастауыш және қосымша білім берудің интеграциясы:

- бірыңғай білім беру кеңістігінде білім беру міндеттерін шешуді қамтамасыз ететін және сонымен бірге балалардың білім алуын саралау мен дараландыру бойынша педагогтердің шығармашылық бастамасына кедергі келтірмейтін базистік оқу көп деңгейлі жоспарын әзірлеу;

- басқа білім беру ұйымдарының, колледждердің, жоғары оқу орындарының оқытушыларын шақыра отырып, мектеп және қосымша білім беру ұйымдары (әлеуметтік әріптестер) базасында мастер-класстар өткізу;

- мектеп, қосымша білім беру ұйымдары педагогтарының және жаттықтырушылардың салауатты өмір салтын қалыптастыру және кәсіптік бағдар беру бойынша спорттық-сауықтыру бағытындағы сабақтар өткізуі;

- білім алушылардың негізгі құзыреттерін қалыптастыруға бағытталған қосымша білім берудің интеграцияланған білім беру бағдарламаларының базасын құру;

- эксперименттік жұмыстармен айналысатын педагогтердің біліктілігін арттыру үшін оқу-әдістемелік жиынтықтар әзірлеу;

- ұсынылған тұжырымдаманы ескере отырып, балаларға қосымша білім беру бағдарламаларына жаңа талаптарды әзірлеу;

- білім беру қызметін бағдарламалық-әдістемелік сүйемелдеу құралдарын әзірлеу;

- оқушылардың ғылыми қоғамы шеңберінде қосымша білім беру ұйымдарымен, әлеуметтік әріптестермен бірлесіп жұмысты ұйымдастыру;

- соңғы жылдары жинақталған тәжірибені мониторингтеу, талдау және қайта бағалау.

2.Мақсаты, объектісі, пәні, міндеттері, гипотезасы, эксперименттік қызмет әдістері, жоба моделі.

Эксперименттік қызметтің мақсаты:

Баланың зияткерлік әлеуетін дамытуға, оның рухани қажеттіліктерін қалыптастыруға және дамытуға, өзін-өзі көрсетуге және табысқа жетуге ұмтылуға ықпал ететін, қосымша және мектептегі білім беруді оқытудың өзара байланысы мен

сабақтастығын қамтамасыз ететін, сонымен қатар отбасындағы тәрбиемен дамытатын кеңейтілген білім беру кеңістігін қалыптастыру.

Мақсаты: біртұтас білім беру және дамыту кеңістігін құру - баланың жеке басын үйлестіруге, оның мәдени, рухани-адамгершілік, шығармашылық, әлеуметтік дамуына бағытталған баланың жеке басының даму шарты ретінде.

Мақсаты: бастауыш және қосымша білім беруді интеграциялау арқылы баланың жеке басының даму ортасы ретінде мектептің біртұтас білім беру және дамыту кеңістігін құру.

Нысан: бастауыш сынып оқушыларының сабақтан тыс жұмыс жүйесі.

Пән: бастауыш сынып оқушыларының оқу-тәрбие қызметін ұйымдастыру негізінде бастауыш және қосымша білім беруді интеграциялау процесі.

Міндеттері:

- жобалық-зерттеу қызметі шеңберінде ашық әлеуметтік-мәдени білім беру ортасында сабақтан тыс қызмет жағдайында бастауыш және қосымша білім беруді интеграциялау моделін әзірлеу және сынақтан өткізу;

- білім беру үдерісі мен қосымша білім беруді интеграциялау үдерісін нормативтік-құқықтық сүйемелдеуді әзірлеу және сынақтан өткізу;

- мектептің және қосымша білім берудің интеграциялық процестерін жүзеге асыру бойынша нұсқаулық-әдістемелік ұсынымдар әзірлеу;

- бастауыш білім берудің негізгі білім беру бағдарламасын игерудің жоспарланған нәтижелеріне қол жеткізуді қамтамасыз ететін түрлі бағыттар бойынша қосымша білім берудің интеграцияланған білім беру бағдарламаларын әзірлеу және сынақтан өткізу;

- бастауыш және қосымша білім берудің интеграциясы жағдайында оқу-тәрбие қызметінің нәтижелерін бағалау үшін мониторинг бағдарламасы мен диагностикалық құралдарды әзірлеу және сынақтан өткізу;

- ғылыми-практикалық іс-шаралар (семинарлар, дөңгелек үстелдер, конференциялар, материалдар жинағы) деңгейінде эксперименттік қызмет қызметінің қорытынды нәтижелерін алу.

- оқу және сабақтан тыс жұмыстардың түрлі бағыттары бойынша әлеуметтік әріптестер шеңберін кеңейту;

- заманауи технологияларды пайдалана отырып, қойылған мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған білім беру бағдарламаларын әзірлеу;

- білім алушылардың танымдық, зерттеушілік қызметтің тиімді тәсілдерін пайдалану қабілетін дамыту, оқу уәждемесін арттыру, әртүрлі ақпарат көздерін пайдалану;

- құндылықтар әлемінде бағдарлау қабілетін қалыптастыру, шындық құбылыстарын бағалау критерийлерін анықтау қабілетін дамыту;

- стандартты емес мәселелерді шешуге үйрету, олардың қатарына зерттеу, шығармашылық, дүниетанымдық міндеттерді жатқызуға болады, яғни. тез өзгеретін қоғамдағы өмірге дайындалу;

- өлкетану, спорттық-сауықтыру, әскери-патриоттық, көркемдік-эстетикалық, ғылыми-танымдық және рухани-адамгершілік бағыттары бойынша бастауыш сынып мұғалімдерінің, пән мұғалімдерінің және қосымша білім беру педагогтерінің бірлескен әдістемелік жұмысын ұйымдастыру;

- жұмыстың түрлі бағыттары бойынша педагог кадрлардың біліктілігін арттыру;

- балалардың қоғамдық қызметке қызығушылықтары мен бейімділіктеріне сәйкес, балалардың өзін-өзі басқаруына қатысуын ынталандыру.

Эксперименттік белсенділік гипотезасы:

- білім беру бағдарламалары мен сабақтан тыс жұмыстарды интеграциялау;

- білім беру процесінің нәтижелілігін арттыру және балалардың денсаулығын сақтау және қолдау, олардың жеке қасиеттерін және іс-әрекеттің танымдық мотивтерін дамыту үшін жағдай жасау;

- эксперименттік қызметке қатысушы педагогтердің кәсіби зерттеу деңгейін арттыру;

- МЖМБС іске асыру кезінде ата-аналар мен білім беру ұйымдары арасында әріптестік қарым-қатынас орнату үшін жағдай жасау.

Эксперименттік жұмыс әдістері:

- мәселе бойынша әдебиеттерді теориялық талдау;
- бақылау;
- сауалнама;
- тестілеу;
- әңгімелер;
- эксперименттік қызметтің құжаттары мен нәтижелерін талдау;
- модельдеу;
- мониторинг.
- *Жоба моделі-сабақта бастауыш және қосымша білім берудің интеграция элементтері*
- технология бойынша:
 - тұлғаға бағытталған оқыту және тәрбиелеу,
 - сараланған оқыту және тәрбиелеу,
 - проблемалық оқыту және тәрбиелеу,
 - зерттеу қызметі,
 - тиімді сөйлеу әрекеті,
 - диалогтық оқыту және тәрбиелеу,
 - рефлексивті оқыту және тәрбиелеу;

нысандар бойынша:

- дәрістер,
- пікірталастар,
- компьютерлік сыныпта жұмыс істеу,
- жеке сабақтар,
- практикалық жұмыстар,
- оқушылар конференциялары,
- тақырыптық кештер,
- семинарлар, педагогикалық кеңестер,
- шеберлік сыныптары.

3. іске асыру шарттары, басым принциптері, жобаны әдістемелік қамтамасыз ету.

Эксперименттік қызметті жүзеге асырудың қажетті шарттары:

1. Эксперименттік қызметке қатысушылардың бірлескен қызметінің максатын қабылдау.

2. Экспериментті жүзеге асыру бойынша жұмыс тобын құру.

3. Жоғары ішкі мотивация және педагогикалық ұжымның эксперименттік қызметке кәсіби дайындығы.

4. Кешенді бағдарлама субъектілерінің (педагогтердің, ата-аналардың, оқушылардың, мектеп әкімшілігінің) өзара іс-қимылының диалогтық сипаты.

5. Материалдық-техникалық база: спорт залдары, кабинеттер, компьютерлік сынып, кітапхана, медиатека, оқу және спорттық жабдықтар.

Бағдарламаны әзірлеу кезінде басым қағидаттар пайдаланылды:

- үздіксіздік принципі-балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, технология, мазмұн және әдістеме деңгейінде оқытудың барлық кезеңдері арасындағы сабақтастықты қамтамасыз етеді;

- тұтастық принципі-оқушыларда әлем туралы жалпыланған жүйелік идеяны қалыптастырады;

- минимакс принципі-оқушыға білім мазмұнын барынша жоғары деңгейде игеру мүмкіндігін ұсынады және бұл ретте оны әлеуметтік қауіпсіз ең төменгі деңгейде (мемлекеттік білім беру стандарты)игеруді қамтамасыз етеді;

- психологиялық жайлылық принципі - оқу процесінің қалыптастырушы факторларының барлық стресстерін жеңілдету үшін жағдай жасайды;

- вариация принципі-оқушылардың таңдау жағдайларында жүйелі түрде таңдау және барабар шешім қабылдау қабілеттерін қалыптастырады;

- шығармашылық принципі

- оқушылардан шығармашылық қызметтің өзіндік тәжірибесін алуға ықпал етеді.

Жобаны әдістемелік қамтамасыз ету:

1. Ұйымдастырушылық-әдістемелік қамтамасыз ету: жобаны іске асыру бойынша әдістемелік бірлестіктерде нысаналы блок құру; педагогтердің біліктілігін арттыру; бастауыш және қосымша білім беруді интеграциялау бойынша бағдарламалар, курстар, сабақтар әзірлеу; жұмыс тәжірибесін жинақтау және зерделеу.

2. Ақпараттық қамтамасыз ету: пәндік апталар, пікірталастар, жеке сабақтар, оқушылар конференциялары, тақырыптық кештер, конкурстар, жарыстар туралы ережелер.

4. Жобаны іске асырудың тиімділігі, күтілетін нәтижелер, күтілетін нәтижелерді бағалау критерийлері.

Жобаны іске асырудың тиімділігі:

Қосымша білім беруді оқу-тәрбие процесіне интеграциялау:

- оқытудың әртүрлі формаларын, әдістерін, әдістері мен құралдарын біріктіру, оқулықтың мазмұнын кеңейту және байыту;

- білім алушылардың зерттелетін материалды тереңірек және саналы түрде игеруіне ықпал ету;

- өз бетінше сындарлы жұмыс жасау дағдылары мен дағдылары бар білім алушының жаңа түрін қалыптастыру білім алушылардың оқу пәндеріне зерттеу және танымдық қызығушылығын қалыптастыруға көмектеседі.

Күтілетін интеграция нәтижелері:

- мектеп жағдайында оқу-тәрбие процесі мен қосымша білім берудің интеграциясы негізінде тұтас білім беру кеңістігін қалыптастыру;
- оқу-тәрбие процесін оңтайландыру;
- бастауыш және қосымша білім беру бағдарламаларының мазмұнын жаңарту;
- оқушылардың шығармашылық өзін-өзі жүзеге асыруы;
- дарынды балалармен жұмыс жүйесін қалыптастыру;
- білім берудің барлық сатыларында сабақтастықты қамтамасыз ету;
- денсаулық сақтау ортасын құру;
- балалар ұжымдарындағы әлеуметтік-психологиялық ахуалды жақсарту;
- білім алушылардың әртүрлі деңгейдегі конкурстарға, жарыстарға және олимпиадаларға қатысуының сапалық көрсеткіштерін арттыру;
- балалардың өз оқу іс-әрекетіне деген тұрақты қызығушылығы мен уәждемесін қалыптастыру;
- білім беру сапасының өсуі;
- экспериментке қатысушы педагогтардың біліктілігін арттыру.

Күтілетін нәтижелердің тиімділігін бағалау критерийлері:

- Қосымша және бастауыш білім беру ұйымдарының өзара іс-қимылы: бір-бірінің қызметіне қатысты қосымша және бастауыш білім беру мекемелерін ақпараттық қолдау;

қызмет субъектілерінің интеграция қажеттілігін түсінуі және оған қатысуға ынталандыру;
қосымша және бастауыш білім беру ұйымдарының бірлескен істерін ұйымдастыру;
қызмет субъектілері арасындағы гуманистік қатынастардың болуы.

- *Білім беру мекемесінің қызметі:*

ұйымның басқа ұйымдармен бірлескен қызметке қатысу мақсатының болуы;
әр түрлі типтегі білім беру мекемелерінің қызмет салаларының өзара енуі;
тәрбие кешендерін құру;
қызмет субъектілерінің бірыңғай білім беру кеңістігін қабылдауының тұтастығы;
өзара әрекеттесуге қатысушылардың эмоционалды бірлігінің болуы.

Балалар деңгейінде:

әр түрлі пәндер мен қызмет бағыттары бойынша балалардың білімінің тереңдігі мен жүйелілігі; балалардың кешенді білімді практикада қолдану қабілеті; балалардың жалпы дамуы мен тәрбиесінің деңгейін арттыру, олардың жеке білім беру бағытын құру қабілеті және т. б.

- *Педагогтар деңгейінде:*

неғұрлым кең кәсіби қарым-қатынас есебінен педагог қызметкерлердің біліктілік деңгейін арттыруда.

- *Ата-аналар деңгейінде:*

өз баласы туралы білім, онымен өзара әрекеттесу тәсілдері, бірлескен бос уақытты өткізу нұсқалары және басқа көрсеткіштер туралы білім алуда.

- *Әлеуметтік-педагогикалық тиімділік:*

балалардың өмірлік жоспарларын өз бетінше құру, өзін-өзі анықтау, өзін-өзі жетілдіру қабілеті;

балалардың әл-ауқаты үшін жауапкершілік деңгейін арттыру.

5. Эксперименттің мерзімдері мен кезеңдері

Эксперименттік база: Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қостанай қаласы білім бөлімінің № 5 «А» мектеп-гимназиясы» КММ.

Эксперименттің мерзімдері мен кезеңдері:

Эксперимент төрт жылға арналған-2022 жылдың қыркүйегінен 2026 жылдың қыркүйегіне дейін.

Эксперимент кезеңдері:

1. Аналитикалық-диагностикалық: 2022 жылғы 1 қыркүйек - 2026 жылғы 1 қараша.

Бастауыш мектеп және қосымша білім беру мекемелерінде дамыта оқытудың қолданыстағы тәжірибесін талдау; эксперимент тақырыбы бойынша әдебиеттерді зерттеу; оқушылардың психофизикалық денсаулығын диагностикалау әдістемелерін, сондай-ақ балалардың әлеуметтік-психологиялық бейімделу деңгейін бақылау әдістемелерін әзірлеу.

2. Жобалау: 1 қараша 2020ж. - 1 ақпан 2022ж.

Эксперименттің гипотезасы мен жалпы тұжырымдамасын нақтылау; эксперименттік қызметтің теориялық моделін әзірлеу:

- *Қосымша білім берудің қолданыстағы білім беру бағдарламаларын жаңғырту,*
- *Жаңа жобалар жасау,*
- *Мақсатты кіші бағдарламаларды әзірлеу*

3. Практикалық: 2022 жылғы 1 ақпан - 2026 жылғы 1 қыркүйек.

Эксперименттік және бақылау топтарында бастапқы өлшеулерді жүргізу (өлшеулер әр оқу жылының басында және соңында жүргізіледі); жаңа технологияны практикалық іске асыру; алынған нәтижелерді қадағалау.

Жалпы: 2026 жылғы 1 маусым - 2026 жылғы 1 қыркүйек.

Алынған нәтижелерді талдау және құжаттау, әдістемелік әдебиеттерді шығару, эксперимент нәтижелері бойынша жүргізу.

5. Енгізу:

Бір типтегі білім беру мекемелерінде жаңа модельді тарату.

Экспериментке қатысушылардың құрамы:

Экспериментке қатысушылар: эксперимент бағдарламасын әзірлеген авторлық ұжым; №5а мектеп-гимназиясының педагогтары мен білім алушылары.

Зерттеу нәтижелерін рәсімдеу:

1. Қосымша білім беру бағдарламаларының жинағын шығару;
2. Қалалық, облыстық конкурстардың материалдары, педагогтардың әдістемелік өнімдері бойынша мақалалар жинағын шығару
3. Эксперименттік қызметке енгізілмеген педагогтар үшін №5а мектеп-гимназиясының базасында оқыту семинарын өткізу;
4. Фестивальді ұйымдастыру
5. Тақырып бойынша жарияланымдар

Экспериментті қаржыландыру көздері:

Мектеп бюджеті

Әдебиеттер тізімі

1. Боярчук В. Ф. Оқу процесіндегі пәнаралық байланыстар. - Вологда, 1988, -202 б.
2. Бахарева Л. Н. бастауыш мектепте оқу сабақтарын интеграциялау// бастауыш мектеп. - 1991.- №8-С. 48-51.
3. Ващенко В. инновация және инновациялық білім.// - М., 2000.- «Жоғары мектептің хабаршысы» № 6, 23 б.
4. Волкова С. И., Алексеенко О. Л. «Математика және құрылыс» курсын оқу// бастауыш мектеп.-1990.- №9-31-38 ББ
5. Герасимова Н. Н. оқу және орыс тілі бойынша біріккен сабақ. // Бастауыш мектеп.-1991.-№2-18-20.
6. Горский В. А., Тимофеев А. А. сабақтан тыс жұмыстардың үлгі бағдарламалары. бастауыш және негізгі білім / Мәскеу «Ағарту», 2011, Б. 111
7. Григорьев Д. В., Куприянов Б. В. сабақтан тыс жұмыстар бағдарламалары: көркем шығармашылық, әлеуметтік шығармашылық / Мәскеу «Ағарту», 2011, б. 78
8. Григорьев Д. В., Степанов П. В. оқушылардың сабақтан тыс қызметі:әдістемелік дизайнер / Мәскеу «Ағарту», 2011, б. 223
9. Балаларға қосымша білім беру-шығармашылық тұлғаның даму факторы: Бүкілресейлік ғылымның тезистері мен материалдары.- тәжірибе. «Балаларға қосымша білім беру мекемелерінде білім беру процесінің қалыптасуы мен даму мәселелері» конференциясы. - Санкт-Петербург., 1998.
10. Оқытудың белсенді әдісі: технологияның сипаттамасы. 1-4 сыныптар / автор.- құрамы. И. Н. Корбакова, Л. В. Терешина. - Волгоград: мұғалім, 2008.
11. Золотарева А. В. балаларға қосымша білім беру: тәрбие жұмысының әдістемесі./ Ярославль- Академиясы, 2004, б. 303
12. Бастауыш мектепте әмбебап оқу әрекеттерін қалай жобалау керек [Мәтін]: әрекеттен ойға: мұғалімге арналған нұсқаулық / А. Г. Асмолов [және т.б.]; ред. А. Г. Асмолова. -2-ші басылым. – М.: Білім, 2010. – 152 б. – (екінші буын стандарттары)
13. Мельникова Е. Л. проблемалық сабақ. Ростов-на-Дону. Витраждар 2006 ж
14. Білім берудің үздіксіздігі: іс-әрекет әдісінің дидактикалық жүйесі. Мәскеу 2005 ж
- 15.Бастауыш сынып оқушыларының оқу іс-әрекетін өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыру әдістері. Н. Н. Титаренко // бастауыш мектеп, №9-2005, 10-13 бб
16. Оқу қызметі және оқу қабілеті. С. Е. Царева // бастауыш мектеп, №9-2007, 50-б.